

AZ ÖNKÉNTES KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ PÉNZTÁR TEVÉKENYSÉGÉNEK ENGEDÉLYEZÉSE

I.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdés a) aa) alpontjában és b) pontjában foglaltak, az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 17. § (1) és 19. § (1) bekezdésében, valamint a Magyar Nemzeti Bank előtti egyes hatósági ügyekben az elektronikus kapcsolattartás szabályairól szóló 36/2017. (XII. 27.) MNB rendelet (**Rendelet**) 3. § (1) bekezdésében előírtak alapján a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (**Mnbtv.**) 58. § (2) bekezdése alapján az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett gazdálkodó szervezet és a kérelmező (ügyfél) jogi képviselője – a kérelmét, bejelentését vagy egyéb beadványát a Magyar Nemzeti Bank (**MNB**) elektronikus ügyintézését biztosító információs rendszerében (**ERA rendszer**) elérhető, az adott beadvány céljára eljárásra rendszeresített elektronikus űrlapon, az abban meghatározott módon és tartalommal, a jogszabályban előírt melléklet, illetve az MNB által előírt egyéb dokumentumok egyidejű feltöltésével nyújtja be.

Az engedélyezési eljárásokban a kérelmeket, bejelentéseket az MNB honlapján, az ERA felületen az *E-ügyintézés Engedélyezés* szolgáltatáson belül található elektronikus űrlapokon kell benyújtani, a mellékletek hiteles elektronikus másolatának csatolásával. Az MNB döntései, hiánypótlási felhívásai, tájékoztatásai és egyéb közlései a kézbesítési tárhelyen való elhelyezéssel kerülnek kézbesítésre a pénzügyi szervezetek, illetve jogi képviselőik részére.

Az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár vezető tisztségviselőjének megválasztására vonatkozó bejelentés benyújtásához az *E-ügyintézés – Engedélyezés* szolgáltatáson belül a *Pénztári piac /Öpt.¹ hatálya alá tartozó intézmények /Engedélyezés* menüpontja alatt elérhető „Önkéntes kölcsönös biztosító pénztár tevékenységének engedélyezése iránti kérelem” elnevezésű *ONYE_1030* számú elektronikus űrlap (**Űrlap**) használata szükséges.

Az elektronikus ügyintézással, valamint az engedélyezési eljárásban csatolandó mellékletek (elektronikus dokumentumok) előterjesztésével kapcsolatban az MNB honlapján tájékoztató anyagok is rendelkezésre állnak: <https://www.mnb.hu/letoltes/tajekoztatas-az-e-ugyintezesrol-az-mnb-elotti-engedelyezesi-eljarasokban-1.pdf>

Az engedélyezési eljárások egyes vonatkozásaihoz kapcsolódó további tájékoztatók az alábbi menüpontban érhetők el:

<https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/szektorok/penztari-piac/onkentes-kolcsonos-biztosito-penztar/egeszseg-es-onsegelyezo-penztar/tevekenysegi-engedelyek/tevekenyseg-megkezdesenek-engedelyezese-onkentes-kolcsonos-biztosito-penztar-tevekenysegenek-engedelyezese>

II.

A pénztár az Öpt. 10. § (1) bekezdésében meghatározott tevékenységét az MNB jogerős tevékenységi engedély birtokában kezdheti meg (*Öpt. 9. § (1) bekezdés*).

Az Öpt. 59/D. § bekezdése alapján a pénztárak a tevékenységi engedély iránti kérelmet; a pénztár, illetve a vezető tisztségviselők, az ügyvezető, a kötelező alkalmazottak és megbízottak, a könyvvizsgáló, illetve a szolgáltatók adatainak bejelentését az MNB által meghatározott formában kötelesek elkészíteni.

A pénztár köteles a bírósági nyilvántartásba vétel iránti kérelem benyújtását követő 60 napon belül a tevékenységi engedély iránti kérelmet – Űrlapon az ERA rendszeren keresztül – az MNB részére benyújtani. (*Öpt. 62. § (1) bekezdés*)

1. A tevékenységi engedély iránti kérelemhez csatolandó mellékletek valamennyi pénztártípus esetében:

a) tevékenység megkezdésének engedélyezésére irányuló Űrlapon benyújtott kérelemnek tartalmaznia kell az alábbi adatokat:

- az alakuló közgyűlés helyét, időpontját, a résztvevő személyek számát (Öpt. 62. § (2) bekezdés a) pont),
- a pénztártagok számát a kérelem beadásának napján (Öpt. 62. § (2) bekezdés b) pont),
- a pénztár tervezett alapképzési elveit (Öpt. 62. § (2) bekezdés c) pont);

¹ az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (Öpt.)

b) az Öpt. 5. § (4) bekezdésében előírtak alapján ellenjegyzett alapszabály (Öpt. 62. § (4) bekezdés a) pont)

c) az alakuló közgyűlés által elfogadott induló gazdálkodási terv (Öpt. 62. § (4) bekezdés a) pont),

Az induló gazdálkodási tervnek az alábbiakat kell tartalmaznia (Öpt. 62. § (5) bekezdés):

- a pénztár alapításkori vagyonát tételes és értékkel ellátott bontásban és az alapok közötti felosztását (Öpt. 62. § (5) bekezdés a) pont),
- a tevékenységi engedély jogerőre emelkedésének napjáig tervezetten felmerülő költségek fajtáit és mértékét, valamint ezek várható fedezetét (Öpt. 62. § (5) bekezdés b) pont),
- a pénztárnak a pénzügyi év lejártáig, valamint a következő pénzügyi évre szóló pénzügyi tervét (Öpt. 62. § (5) bekezdés c) pont),
- mindazokat az adatokat és feltételeket, amelyeket a pénztár alapszabályban vállalt szolgáltatásainak teljesítéséhez, a pénztár hosszú távú és a tervezett taglétszámához igazodó működőképességéhez, a tagokkal szemben vállalt kötelezettségek teljesítéséhez a pénztár igazgatótanácsa szükségesnek tart, illetve amit az MNB előír (Öpt. 62. § (6) bekezdés);

d) az alakuló közgyűlésnek az Öpt. 5. § (3) bekezdésében előírtak alapján rögzített jegyzőkönyve és jelenléti íve (Öpt. 62. § (4) bekezdés b) pont);

e) a pénztári minősítésű könyvvizsgálókról vezetett névjegyzékben szereplő könyvvizsgáló igénybevételének igazolása, a megbízás létrejöttét igazoló szerződés másolatával (Öpt., 5. § (2) bekezdés, 64/A. § (1) bekezdés), továbbá az Öpt. 20. § (2) bekezdés szerinti kizáró ok hiányát igazoló hatósági erkölcsi bizonyítvány eredeti példánya vagy hiteles elektronikus másolata, valamint az érintett személy Öpt. 20/A. § (2) bekezdés b) pontja és Öpt. 64/A. § (2) bekezdés szerinti körülmények hiányára vonatkozó nyilatkozata;

f) a vezető tisztségviselőkre az engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/szektorok/penztari-piac/onkentes-kolcsonos-biztosito-penztar/egeszseg-es-onsegelyezo-penztar/szemelyi-engedelyek-es-bejelentések/engedelyezesi-utmutatok részben az *Önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak vezető tisztségviselőjének bejelentésére* vonatkozó útmutatóban² meghatározott dokumentumok (Öpt. 20/A. § (2) bekezdés);

g) ügyvezető alkalmazása esetén az engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/szektorok/penztari-piac/onkentes-kolcsonos-biztosito-penztar/egeszseg-es-onsegelyezo-penztar/szemelyi-engedelyek-es-bejelentések/engedelyezesi-utmutatok részben az *Önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak ügyvezetőjének bejelentésére* vonatkozó útmutatóban³ meghatározott dokumentumok (Öpt. 20/A. § (2) bekezdés és 28. §);

h) az adóhatóság, valamint pénzügyintézet által kibocsátott dokumentum annak igazolására, hogy a pénztár adószámmal és bankszámlával rendelkezik (Öpt. 62. § (4) bekezdés c) pont);

i) a bírósági nyilvántartásba vétel iránti kérelem benyújtását igazoló irat (Öpt. 62. § (4) bekezdés h) pont);

² <https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/szektorok/penztari-piac/onkentes-kolcsonos-biztosito-penztar/egeszseg-es-onsegelyezo-penztar/szemelyi-engedelyek-es-bejelentések/engedelyezesi-utmutatok>

³ <https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/szektorok/penztari-piac/onkentes-kolcsonos-biztosito-penztar/egeszseg-es-onsegelyezo-penztar/szemelyi-engedelyek-es-bejelentések/engedelyezesi-utmutatok>

j) a pénzmossási szabályzat (a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (Pmt.) 65. § (1) bekezdés)^{4 5)};

k) a pénztártevékenység folytatásának tárgyi és személyi feltételeit igazoló dokumentáció, amelynek tartalmaznia kell a következőket:

- a pénztártevékenység biztonságos folytatására alkalmas irodahelyiség meglétét igazoló dokumentum (tulajdon-, vagy használati jogot megalapozó tulajdoni lap, bérleti szerződés, vagy más okirat másolata) (Öpt. 64. § (1) bekezdés a) pont),
- ha a pénztár nem helyezi ki nyilvántartását, legalább mérlegképes könyvelői képesítéssel rendelkező alkalmazott meglétének igazolása az Engedélyezési útmutatónak a Személyi engedélyek/Pénztári piac részben az Önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak kötelező alkalmazottai – Könyvelő⁶ bejelentésére vonatkozó útmutatóban meghatározott dokumentumok csatolásával (Öpt. 64. § (1) bekezdés a) pont),
- amennyiben a pénztár kihelyezi gazdálkodásának nyilvántartását, úgy az e tárgyban kötött szerződés (Öpt. 62. § (4) bekezdés d) pont);
- annak igazolása, hogy a pénztári tevékenység folyamatos végzéséhez szükséges nyilvántartási, adatfeldolgozási és adatszolgáltatási rendszer a pénztár rendelkezésére áll (Öpt. 64. § (5) bekezdés b) pont)
- annak igazolása, hogy a pénztár a tevékenység végzésére alkalmas technikai, informatikai, műszaki, biztonsági felszereltséggel és helyiséggel rendelkezik (Öpt. 64. § (5) bekezdés c) pont);
- a megbízható és körültekintő működésnek megfelelő szabályzatokat, ideértve elsősorban az alábbiakat:
 - Igazgatótanács ügyrendje;
 - Ellenőrző bizottság ügyrendje;
 - Szolgáltatási szabályzat;
 - Szervezeti és működési szabályzat
 - Ügyfélszolgálati és panaszkezelési szabályzat;
 - Szabályzat a tagszervezők oktatásáról és ellenőrzéséről;
 - Iratkezelési szabályzat,
 - Számviteli politika

A Számviteli politika keretében elkészítendő szabályzatok:

- Eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata,
- Eszközök és a források értékelési szabályzata,
- Pénzkezelési szabályzat,
- Önköltség számítási szabályzat (kiegészítő vállalkozási tevékenység végzése esetén),
- Céltartalékképzési szabályzat,

⁴ A Pmt. 65. § (1) bekezdése, továbbá az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény (Kit.) 3. § (4) bekezdése alapján a törvényben meghatározott kötelezettségek körébe tartozó feladatok teljesítésére a hatályuk alá tartozó szolgáltatók kötelesek belső szabályzatot készíteni.

A szabályzat elkészítése során a Pmt-ben, a Kit-ben, a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény alapján elkészítendő belső szabályzat kötelező tartalmi elemeiről szóló 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendeletben, valamint a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény végrehajtásának az MNB által felügyelt szolgáltatókra vonatkozó, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló 19/2017. (VII.19.) MNB rendeletben irányadó szabályozásra is szükséges figyelemmel lenni.

⁵ A Pmt. 65. § (1) bekezdés szerinti belső szabályzat elkészítéséhez az MNB honlapján a következő helyen található segédlet: <https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/szektorok/penztari-piac/onkentes-kolcsonos-biztosito-penztar/egeszseg-es-onsegelyezo-penztar/tevekenysegi-engedelyek/tevekenyseg-megkezdeseinek-engedelyezese-onkentes-kolcsonos-biztosito-penztar-tevekenysegnek-engedelyezese/szabalyzatokkal-kapcsolatos-informaciok/szabalyzatokkal-kapcsolatos-segedletek>

⁶ <https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/szektorok/penztari-piac/onkentes-kolcsonos-biztosito-penztar/egeszseg-es-onsegelyezo-penztar/szemelyi-engedelyek-es-bejelentések/engedelyezesi-utmutatok>

- Hozamfelosztási szabályzat,
- Költség megosztási szabályzat (önkéntes nyugdíjpénztár által működtetett magánnyugdíjpénztár esetén),
- Vagyonkezelési és vagyoneértékelési szabályzat (saját vagyonkezelés esetén),
- Tagi elszámolási szabályzat,
- Választható Portfóliós Rendszerrel (VPR) kapcsolatos szabályzat (VPR működtetése esetén),
- Elszámolóegységes nyilvántartási rendszer szabályzata (elszámolóegységes rendszer működtetése esetén).
 - Az informatikai rendszer védelmét szolgáló szabályozási rendszer keretében benyújtandó dokumentumok:
 - IT Stratégia, s annak alátámasztására az Éves informatikai beruházási és költség tervek
 - Adatgazda, rendszergazda kijelölő dokumentumok
 - Informatikai biztonsági szabályzat
 - Biztonsági osztályba sorolás rendszere
 - IT biztonsági kockázatelemzés és kockázatkezelés dokumentumai
 - Fejlesztési dokumentációk
 - Felhasználásra és üzemeltetésre vonatkozó kézikönyvek és operatív utasítások
 - IT vagyonelemek nyilvántartási dokumentumai
 - Szolgáltatásfolytonossági terv (BCP), Katasztrófát követő helyreállítási terv (DRP)
 - Kiszervezési szerződések
 - Független ellenőrzés megvalósítására vonatkozó dokumentáció
 - Adatszolgáltatási teszt dokumentumok, rendszerkapcsolati dokumentumok

Az MNB felhívja a pénztár figyelmét, hogy az informatikai területen olyan szabályozási környezetet kialakítása és írásba foglalása szükséges, amely megfelel az Öpt. 40/C. §-ában foglaltaknak, valamint figyelembe veszi „Az informatikai rendszer védelméről” szóló 7/2017. (VII. 5.) MNB ajánlásban⁷ foglaltakat és minimálisan kiterjed a következő területekre: adatvédelem és adatbiztonság; adatkezelés; adat- és adathordozó-megsemmisítés; iratkezelés; informatikai biztonság; üzletmenet-folytonosság és katasztrófa elhárítás; incidens és biztonsági incidenskezelés; informatikai stratégia; informatikai biztonsági kockázatelemzés; változáskezelés és konfigurációkezelés; vírusvédelem; e-mail és internet használat; jogosultságkezelés, felhasználó adminisztráció, mentések és archiválások. Abban az esetben, ha a pénztár felhőalapú szolgáltatást kíván igénybe venni valamely tevékenységéhez, úgy a szabályozási környezet kialakításánál figyelemmel kell lennie „A közösségi és publikus felhőszolgáltatások igénybevételéről” szóló 2/2017. (I. 12.) MNB ajánlásban⁸ foglaltakra.

A szabályzatokat minden esetben a végezni kívánt tevékenységeknek megfelelően kell elkészíteni.

(Öpt. 64. § (5) bekezdés a), d)-e) pont, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 14. § (4)-(5) és (8) bekezdései, az önkéntes nyugdíjpénztárak beszámolóképzési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 223/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet 7. §, az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak beszámolóképzési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 252/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet 6. §, az egyes pénzügyi szervezetek panaszkezelésének formájára és módjára vonatkozó részletes szabályokról szóló 46/2018. (XII. 17.) MNB rendelet 8. §)

l) a kérelmező nyilatkozata arról, hogy az engedély kiadása érdekében szükséges minden lényeges tényt és adatot közölt az MNB-vel (Úrlapon megteendő nyilatkozat) (Mnbtv. 59. § (2) bekezdés)

m) Igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének igazolása.

A tevékenység megkezdésének engedélyezésére irányuló eljárásért – a Magyar Nemzeti Bank által a pénzügyi közvetítőrendszer felügyelete keretében, valamint a bizalmi vagyonkezelő vállalkozások tekintetében lefolytatott egyes engedélyezési és nyilvántartásba vételi eljárások igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 14/2015. (V. 13.) MNB rendelet 11. § a) pontjának és 20. § (1) bekezdésének megfelelően, az engedélyezési eljárás megindításával egyidejűleg

⁷ <https://www.mnb.hu/letoltes/7-2017-informatikai-rendsz-ved.pdf>

⁸ <https://www.mnb.hu/letoltes/2-2017-felho-szolg.pdf>

700 000 forint igazgatási szolgáltatási díjat kell megfizetni, továbbá az ezt alátámasztó dokumentumot az eljárás megindítására vonatkozó kérelem mellékleteként be kell nyújtani.

Az igazgatási szolgáltatási díjjal kapcsolatban további információ („Tájékoztatás a Magyar Nemzeti Bank által egyes engedélyezési és nyilvántartásba vételi eljárásokban alkalmazott igazgatási szolgáltatási díjról”⁹) található az MNB honlapjának alábbi menüpontjában: *Felügyelet / Engedélyezés és intézményfelügyelés / Engedélyezés / Gyakran ismételt kérdések*

2. Önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárak alapítása esetén az 1. pontban részletezetteken túl benyújtandó további mellékletek:

a) befektetésekért felelős vezető vagy érvényes szerződés olyan szolgáltató szervezettel vagy vállalkozással, amely jogosult a pénztár befektetési üzletmenetének végzésére vagy alapjainak befektetésére (Öpt. 64. § (1) bekezdés b) pont, 281/2001. (XII.26.) Korm. rend. 15. §);

- vagyonkezelési tevékenység irányítójának alkalmazása esetén az engedélyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/szektorok/penztari-piac/onkentes-kolcsonos-biztosito-penztar/egeszseg-es-onsegelyezo-penztar/szemelyi-engedelyek-es-bejelentések/engedelyezesi-utmutatok részben az *Önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak vagyonkezelési tevékenység irányítójára vonatkozó bejelentésére* vonatkozó útmutatóban¹⁰ meghatározott dokumentumokat

b) amennyiben a pénztár kötött szerződést a központi nyugdíjbiztosítási szervvel, úgy a szerződés egy példánya (Öpt. 62. § (4) bekezdés g) pont);

c) nyitómérleg (az önkéntes nyugdíjpénztárak beszámolóképzési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 223/2000. (XII.19.) Korm. rend. 53. § (1) bekezdés);

d) letétkezelői szerződés (az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási szabályairól szóló 281/2001. Korm. rendelet 11. § (1) bekezdés);

e) szerződés járadékszolgáltató pénztárnál aktuárius (biztosítási matematikus) megbízására (Öpt. 64. § (1) bekezdés c) pont).

3. Önkéntes kölcsönös egészségpénztárak alapítása esetén az 1. pontban részletezetteken túl benyújtandó további mellékletek:

a) amennyiben a pénztár kötött szerződést az egészségbiztosítási szervvel, illetve a helyi önkormányzattal (önkormányzatokkal), úgy a szerződés egy példánya (Öpt. 62. § (4) bekezdés f) pont);

b) nyitómérleg (az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak beszámolóképzési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 252/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet 42. § (1) bekezdés)

4. Önkéntes kölcsönös önszegélyező pénztárak alapítása esetén az 1. pontban részletezetteken túl benyújtandó további mellékletek:

a) közösségi szolgáltatást nyújtó önszegélyező pénztárnál az aktuárius (biztosítási matematikus) megbízására vonatkozó szerződés. (Öpt. 50. § (4) bekezdés, 64. § (1) bekezdés c) pont)

⁹ <https://www.mnb.hu/letoltes/tajekoztatas-a-magyar-nemzeti-bank-altal-egy-es-engedelyezesi-es-nyilvانتartasba-veteli-eljarasokban-alkalmazott-igazgatasi-szolgalatasi-dijrol.pdf>

¹⁰ <https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/szektorok/penztari-piac/onkentes-kolcsonos-biztosito-penztar/egeszseg-es-onsegelyezo-penztar/szemelyi-engedelyek-es-bejelentések/engedelyezesi-utmutatok>

b) nyitómérleg (az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak beszámolóképzési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 252/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet 42. § (1) bekezdés)

5. Önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak esetén figyelemmel kell lennie a 3. és 4. pontban foglaltakra.

Amennyiben jelen útmutató áttanulmányozását követően további – adott, egyedi ügyre vonatkozó, telefonos, illetve írásban történő egyeztetés során meg nem válaszolható – kérdés merülne fel, az MNB lehetőséget biztosít a kérelmező számára személyes egyeztetésre is. A személyes egyeztetés lehetőségével kapcsolatosan keresse a Biztosítási és pénztári engedélyezési és jogérvényesítési főosztály titkárságát (telefonszám: 061-489-9491; e-mail cím: bpeo@mnb.hu).

Amennyiben a felmerült kérdések kizárólag informatikai jellegűek, a személyes egyeztetéssel kapcsolatosan keresheti közvetlenül az Informatikai felügyeleti főosztályt is (telefonszám: 061-489-9780; e-mail cím: iff@mnb.hu).

Frissítve: 2019. szeptember